

Απαραίτητα και τον χειμώνα τα αντικουνουπικά

Ο πληθυσμός τόσο του κοινού κουνουπιού όσο και του τίγρη έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω ανόδου της θερμοκρασίας

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Υπερθερμές θα έπρεπε να κάνει σήμερα ο βέλτρης, που σε διαφήμιση της δεκαετίας του '80 σκότωσε τα κουνουπια που διέκοιταν τον διαλογισμό του. Εκτοτε τα εντομολογικά έντομα αυξάνονται και πληθύνονται ως απόρροια της ανόδου της θερμοκρασίας και της κλιματικής αλλαγής. Τον φετινό –κατ'εμφνημιόνην– χειμώνα τα αντικουνουπικά παρέμειναν στις παλιές πολλών σπιτιών και οι οξυζήσεις από τα κουνουπια υπήρξαν ασταμάτητες. «Αυτή τη διάχυτη αίσθηση επιβεβαιώνουν και τα στοιχεία που διαθέτουμε από την ενισχυμένη εντομολογική παρακολούθηση στην Περιφέρεια Αττικής, όπου έχουμε τοποθετημένες από το 2021 περίπου 85 παγίδες για τον εντοπισμό ενήλικων κουνουπιών και πά-

Επεκτείνεται και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι επισιτιζόμενες καταγράφουν αυγά του κουνουπιού τίγρη που είναι ενεργά την ημέρα.

να από 140 παγίδες ωοθεσίας», εξηγεί στην «Κ» ο δρ Αντώνης Μικαλάκης, προϊστάμενος του Εργαστηρίου Εντόμων και Παράσιτων Υγιεινολογικής Σχολής στο Μπενεάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο και αναπληρωματικό μέλος του Δ.Σ. του ΕΟΔΥ. Βάσει των δεδομένων που έχουν συλλεγεί, τόσο το κουνουπιό τίγρη, που είναι ενεργό την ημέρα και ευθύνεται για τη μετάδοση του δάγκειου πυρετού (σ.σ. δεν έχουμε εγχώρια κρούσματα), όσο και το κοινό κουνουπιό, που δρα τη νύχτα

Νεκρά κουνουπια τα οποία έχουν πιαστεί στο δίκτυο παγίδων που έχει στήσει πανελλαδικά το Μπενεάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Οι επισιτιζόμενες τα καταγράφουν ανά είδος και πραγματοποιούν κρίσιμες μελέτες για τον πληθυσμό των εντόμων στη χώρα.

και δύναται να μεταδώσει τον ιό του Δυτικού Νείλου, κυκλοφορούν στη χώρα μας και τους χειμερινούς μήνες. «Το 2022 δεν καταγράψαμε ενήλικα κουνουπια τίγρη από την τελευταία εβδομάδα του Ιανουαρίου έως την πρώτη εβδομάδα του Μαΐου, το 2023 απουσίασαν από την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου έως τα μέσα Μαρτίου», αναφέρει ο κ. Μικαλάκης, «ενώ την τρέχουσα χρονιά, το 2024, δεν έχει υπάρξει μήνας που να μην έχει καταγραφεί έστω και ένα ενήλικο κουνουπιό τίγρη».

Αντιστοίχως επεκτείνεται και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι επισιτιζόμενες καταγράφουν αυγά του συγκεκριμένου είδους, «αποδεικνύοντας ότι το κουνουπιό ολοκληρώνει τον βιολογικό κύκλο του και επομένως πρόκειται για εγκατεστημένους πληθυσμούς». Το 2024 «συλλέγουμε αυγά του κουνουπιού τίγρη καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα». Ειδικά για τον μήνα Μάρτιο «καταγράφουμε θετικές παγίδες με έστω και ένα αυγό στο 38% του συνόλου». Μεγάλη είναι η κυρι-

αρχία και του κοινού κουνουπιού, το οποίο υπήρξε ανέκαθεν στη χώρα μας. «Τον φετινό χειμώνα ο πληθυσμός αυτού του κουνουπιού αυξήθηκε σημαντικά». Ενόψει ενός καλοκαιριού που θα έρθει ως συνέχεια ενός ιδιαίτερα θερμού χειμώνα, διατομεακή ομάδα εργασίας, υπό την επίβλεψη της Επιτροπής για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση των Τροπικών Νοσημάτων του υπουργείου Υγείας και του ΕΟΔΥ, συνέταξε για πρώτη φορά το εθνικό σχέδιο δράσης για τη

λοιμοξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου (ΙΔΝ). Κρούσματα λοιμώξεων από τον ΙΔΝ σε ανθρώπους και ζώα έχουν καταγραφεί το διάστημα 2010-2023 σε όλη τη χώρα, όπως βέβαια και στην υπόλοιπη Ε.Ε. Σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ, το 2023 δηλώθηκαν 162 εγχώρια κρούσματα λοιμώξεων, εκ των οποίων τα 119 παρουσίασαν εκδηλώσεις από το κεντρικό νευρικό σύστημα (εγκεφαλίτιδα, μηνιγγίτιδα, οξεία χαλαρή παράλυση) και 43 είχαν ήπιες εκδηλώσεις. Καταγράφηκαν 23 θάνατοι σε ανθρώπους άνω των

63 ετών. Κατά τα προηγούμενα έτη καταγράφηκαν 286 κρούσματα και 33 θάνατοι (2022), 59 κρούσματα και 8 θάνατοι (2021), 145 κρούσματα και 23 θάνατοι (2020), 227 κρούσματα και 35 θάνατοι (2019), 317 κρούσματα και 51 θάνατοι (2018) κ.ο.κ. Κύρια δεξαμενή του ιού είναι τα ιππινά, καθώς μέσω αυτών και των κουνουπιών μεταδίδεται σε ιπποειδή και στον άνθρωπο. Το 80% των ανθρώπων που θα επιμολυνθούν θα είναι ασυμπτωματικό, ενώ η μετάδοση μεταξύ ανθρώπων μπορεί να γίνει μόνο μέσω μετάγγισης, εφόσον ο αιμοδότης είναι φορέας. Το σχέδιο δράσης καταγράφει πολλά μέτρα, τα οποία έως σήμερα εφαρμόζονταν αποσπασματικά, όπως εντομολογική επιτήρηση, εργαστηριακός έλεγχος των κουνουπιών, παρακολούθηση των ιπποειδών από κτηνιάτρους, εν-

Εθνικό σχέδιο δράσης για τον ιό του Δυτικού Νείλου με αυστηρά μέτρα σε περιοχές που θα χαρακτηρίζονται αυξημένου ή υψηλού κινδύνου.

δελεχής καταγραφή κρουσμάτων ανά δήμο και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων κατά τις περιόδους επίθεσης του ιού. Βάσει των κρουσμάτων οι περιοχές θα χαρακτηρίζονται αυξημένου ή υψηλού κινδύνου και αντίστοιχα θα εφαρμόζονται ενδεδειγμένα μέτρα. Το σοβαρότερο εξ αυτών είναι ο έλεγχος του αίματος που θα δίνονται αιμοδότες από δήμους με κρούσματα, ενώ σε περίπτωση έξαρσης ενδέχεται κάποιοι αιμοδότες να αποκλειστούν από τη διαδικασία.